

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ЗА МП “ЮРИДИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ“

1. Същност на юридическата психология – методи, задачи и история на юридическата психология като наука.
2. Юридическата психология и връзката и с криминалната, пенитенциарната и съдебната психология. Предмет и задачи на криминалната, пенитенциарната и съдебната психология.
3. Престъпни групи и организирана престъпност-формиране, структура и функциониране.
4. Психологически характеристики на правонарушителите. Психологически портрет в съдебния процес.
5. Психологически особености и интервенции при жертвите на тежки престъпления, опит за убийство и телесни повреди.
6. Психологически особености и интервенции при жертвите на грабеж и изнудване.
7. Психологически особености и интервенции при жертвите на сексуални престъпления .
8. Мотивация за извършване на правонарушение и престъпление, включително на представители на организираната престъпност.
9. Особености на съдържателната структура и приложените методи при провеждане на интервюта със свидетели и пострадали лица. Личностни особености на свидетеля.
10. Кризисни психологически интервенции и тактики за водене на преговори при екстремални ситуации в обществото и пенитенциарните заведения, включително случаи на вземане на заложници.
11. Неформални групи в пенитенциарните заведения и корекционна работа в полицията, затворите и пробационните служби.
12. Видове тълпи и подходи за тяхното неутрализиране. Специфика на паническата тълпа и мерки за овладяването ѝ.
13. Нормативна уредба, предмет, задачи и методи на съдебно-психологическата експертиза.

14. Видове съдебно-психологически експертизи и изследване на индивидуално-психологическите особености, психологическото въздействие и способността на лицата да възприемат и възпроизвеждат важни факти по делото.
15. Съдебно-психологически експертизи при умствена изостаналост на непълнолетен обвиняем и установяване на личностните особености на потърпевшите, включително при безпомощно състояние.
16. Ролята на съдебно-психологическата експертиза при установяване на автора на писмен документ, предразположеност към самоубийство и участието в групово престъпление. Структура на комплексните съдебни експертизи и заключения.
17. Психологически особености на оперативно-издирвателната дейност. Психологически анализ на разпита и очната ставка.
18. Психологически анализ на огледа на местопрестъплението и провеждането на следствен експеримент.
19. Ролята на съдебната система и правозащитните институции в защитата на правата на гражданите. Психология на взаимодействието им в контекста на наказателни и граждански дела.
20. Разкриване на истината и оценка на доказателствения материал в наказателния процес: публичност, непосредственост и състезателност, вътрешно убеждение.
21. Основни видове съдебно-психиатрични експертизи и значението им при диагностицирането на психични разстройства. Етични въпроси, свързани с работата с клиенти, и съдебно-психиатричните понятия като вмняемост, невменяемост, дееспособност и запрещение.
22. Психологически особености на общуването с лишените от свобода, влиянието на изолацията и тоталния контрол върху тяхното поведение.
23. Специфични особености на общуването при работа с осъдени за корисни престъпления (кражба, измама) и насилствени деяния (убийства, телесни повреди, изнасилвания).
24. Специфика на общуването с рецидивисти и представители на организираната престъпност, и стратегии за преодоляване на конфликти.
25. Визуалната психодиагностика - същност, история и ролята и в съдебния процес.

26. Използване на наблюдението като метод за визуална психодиагностика в съдебния процес. Модел за диагностика на невербално общуване.
27. Юридическият психолог и практиката. Задачи, предизвикателства и норми при упражняване на професията.
28. Медиацията – същност и приложение. Психологически умения и компетенции на медиатора.

ЛИТЕРАТУРА

1. Айдаров Й. /1995/ Престъпността в прехода към демокрация. С. „Св.Климент Охридски”
2. Айдаров Й. /1996/ Криминология. Основни проблеми. С. „Албатрос”
3. Айзенк Х. , М.Айзенк /2005/ Наблюдение и психика. С. „ЛИК”
4. Антонян Ю.М, М.И.Еникеев, В.Е.Эминов /2000/ „Психология преступления и наказания”, М, „Питер”
5. Блажев Б. /1989/ Някои психически особености на извършителите на изнасилвания. В: под.ред на Станков Б., Б.Панев, П.Бешков „Криминологически проблеми”, С. „Наука и изкуство”
6. Блэкборн Р. /2004/ Психология криминального поведения. М.„Питер”
7. Борисова В./2001/ Социализация и ресоциализация. С.„Св.Климент Охридски”
8. Васильев В.Л. /2001/ Юридическая психология, М., „Питер”
9. Велчев, Б.(2012) Проблеми на наказателната политика в Република България
10. Гайдаров, К. (2007). Криминалната личност, УИ „Св. Кл. Охридски“
11. Ганчевски, Б. (2004). Психодиагностика на истината и лъжата в досъдебното производство, С., изд. „Албатрос“
12. Гиблин Л.(2012) Как да общуване уверено и успешно, Сиела
13. Голдберг, Д., Бенджамин, С., Крийд, Ф. (1992). Психиатрия в медицинската практика, Фондация „Невронауки и поведение“
14. Градев Д. /2005/ Психология на масите. С. „Наука и изкуство”
15. Григоров Ив. (2008) – “Юридическа психология”, София.
16. Груев, Л., Илкова Р. (2013)Казуси по наказателно право, обособена част

17. Груев, Л., Илкова Р.(2013) Казуси по наказателно право, обща част
18. Дончев, П. (2006). Ръководство по съдебна психиатрия, С., изд. „Д-р Иван Богоров“
19. Ефтимова А. (2008) Ефективната невербална комуникация, Сиела
20. Йорданов Н. (2006) Психология на комуникацията. И мълчанието говори, С., Военно издателство
21. Карагъзов И. /1995/ Диагностика на отклоненията в психичното развитие. В.Търново, „Наука“
22. Киров К. /1993/ Зряла и незряла личност. „Психосоматична медицина”, бр.2
23. Ковачев А. /1991/ Психологическата защита на лишените от свобода и отношението им към престъплението. „Затворно дело” №2
24. Куртев С. /1989/ Психологични теории за мотивацията. „Затворно дело” №1
25. Куртев С., Е.Маджаров/1990/ Психологическа интерпретация на масовото неподчинение в затворите за рецидивисти от 10.04.1990 г. . „Затворно дело” №1-2
26. Куртев С. /1989/ За някои психологически особености на неофициалния лидер в местата за лишаване от свобода. „Затворно дело” №1
27. Мавродиев С. (2005). Физиологичният афект в контекста на съдебната психология, В: Сборник „Приложна психология и социална практика”, ВСУ, Варна
28. Мавродиев С. (2006). Извършители на престъпления с диссоциално личностово разстройство, В: Сборник „Приложна психология и социална практика”, Варна, ВСУ
29. Мавродиев С. (2007). Съдебно-психологична експертиза на деца при бракоразводни дела, В: Сборник „Приложна психология и социална практика”, изд. ВСУ, Варна
30. Мавродиев С. (2008). Съдебно – психологична експертиза при неимуществени (морални) вреди; Изнесен пред Научна конференция „Приложната психология в България: възможности и перспективи”, орг. от ВСУ; Сб. „Приложна психология и социална практика”, Варна, ВСУ, 2008
31. Маджаров Е. и др. /1987/ Принципи на подбор и използване на методики при изследване на лишените от свобода, извършили насилствени престъпления срещу личността. „Затворно дело” №1-2
32. Маджаров Е. /1989/ Асоциални нагласи и активност на оказващите и търпящите отрицателно влияние лишени от свобода. В: П/р Ст.Горчев, Здр.Трайков, Отрицателно влияние в местата за лишаване от свобода. С. „РИО на ВИ на МВР”
33. Маджаров Е. /1993/ Особенности на психо-корекционната работа в интеракционни групи с осъдени. „Затворно дело” №2
34. Маджаров Е. /1982/. Формиране на социалните установки. „Затворно дело” №2

35. Маджаров Е., С. Куртев /1992/. Подходи и проблеми при изследването на правонарушителя в криминологията и основните отрасли на юридическата психология. Бюлетин „Затворно дело” №4.
36. Маджаров Е. /1994/ Личностно-психологическа характеристика на непълнолетните правонарушители. „Затворно дело” №1
37. Маджаров Е./ 1997/. Юридическа психология. Варна, Албатрос
38. Маджаров Е./ 2001/. Психологическо портретиране не
правонарушителите” част първа, С. „Сиела”
39. Маджаров Е./ 2006/. Психологическо портретиране не
правонарушителите” част първа и втора, С. „Сиела”
40. Манчева Р.(2012) Психология на девиантното поведение, Унив.издво,»Неофит Рилски»,Бл-д
41. Манчева Р. (2018) Диагностика на личността с девиантно поведение, Унив.изд-во «Неофит Рилски» Бл-д
42. Манчева Р. (2017) За професионалната психодиагностика, Благоевград, Унив.изд-во Неофит Рилски
43. Маринов П., В.Велинов (2006) «Практическа психиатрия», Изд. «Ася – Росен Младенов», София
44. Марков, Р. (2006). Вменяемост и невменяемост, С., „Сиела“
45. Минев Т. Е.Маджаров /1993/ Техники за консултативно-корекционна работа. „Затворно дело” №1
46. Морис Д (2012) Жестове и поведение, Сиел
47. Милев В., Р.Милев /1994/ Психопатология. С. „Балканпрес“
48. Наказателно-процесуален кодекс
49. Наваро Дж.,М.Карлинс (2011) Какво казва езикът на тялото, Изток –
Запад
52. Нинов Б. /1996/ Поведение и отклонения. С. „Наука и изкуство”
53. Ниренберг Дж., Х.Х.Калеро, Г.Грейсън (2019)Как да прочетем човека като книга. Как да разберем какво мислят хората по езика на тялото, Атеа-
Букс
54. Панайотов, Пл.(2012) Наказателното право на Европейския съюз и българското наказателно право
55. Пийз А.,А Гарнър (2000)Езикът на тялото. Скритият смисъл на думите, Сиела

56. Пийз А.,Б.Пийз (2014) Най-новата книга за езика на тялото, Сиела
57. Проданов М. /1995/ Основни подходи за изследване на асоциалното поведение. „Затворно дело” №2
58. Райков З. (2001)Технология и техники на публичната комуникация, Дармон
59. Рачев, И., Рачев, К. (1996). Вменяемост и психични заболявания, Ловеч
60. Рашков, Б.(2010) Специални разузнавателни средства
61. Руменчев В (2006)Невербалната комуникация в публичната реч и деловото общуване, С.Унив. изд-во Св. Климент Охридски“
62. Сименон Ж. /1990/ „Мегре и доносникът”, С., „Клуб 90”
63. Сталев, Ж., Мингова, А., Стамболиев, О., и съавтори (2010) Българско гражданско процесуално право
64. Станков Б. (2006) «Психология на престъплението», Изд. Албатрос, София.
65. Станков, Б.(2013) Наказателно право. Казуси и методология за решаване, Черноризец Храбър
66. Стовал Дж.,Р.Хъл (2019) Изкуството да общуваме –вашето конкурентно предимство, Август
67. Цанков П., А. Ангелова, И. Димитрова, Р.Тончева (2014) Организация на съдебната експертиза, Варна,ВСУ „Черноризец Храбър
68. Чанкова, Д. (2011) Възстановителното правосъдие. Сравнително правен анализ
69. Чинова, М. (2013) Досъдебното производство по НПК
70. Чинова, М. (1998) Наказателно процесуална принуда и неприкосновеност на личността, София
71. Филчев, Н. (2014)Въпроси на наказателното право и съдебната практика
72. Фройд З. /1994/ Изкуството на психоанализата, С. „Евроазия”
73. Харис Р. /1994/ Упътвания към адвоката. С. „Софи-Р”
74. Хоган К (2008) Тайният език на общуването, Ера
75. Чуфаровский Ю.В. (1998), „Юридическая психология”, Изд.Право и Закон,Москва
76. Щекин Г.(2004) Визуална психодиагностика, изучаване на хората по техния външен вид и поведение, Фабер
77. Andersen P.(2007)Nonverbal Communication: Form and Functions, 2nd Edition,Waveland Press
78. Blackburn R.(1998) The Psychology of Criminal Conduct: Theory, Research and Practice (Wiley Series in Clinical Psychology), VILEY

79. Canter D. (2014) *Forensic Psychology*, Copyright
80. DeVito J. (2013) *The Nonverbal Communication Book*, Kendall/Hunt Publishing Company
81. *Forensic Psychology: Crime, Justice, Law, Interventions*, 3rd Edition, (2017) Editor: Graham M. Davies, Anthony R. Beech, Wiley-Blackwell
82. Knapp M.L., Judith A. Hall, Terrence G. Horgan (2014) *Nonverbal communication in human interaction*, Boston, MA, Wadsworth
83. Matsumoto D. (2012) *Nonverbal Communication: Science and Applications*, 1st Edition, London, SAGE
84. Melton, G. B., J. Petrila, N. G. Poythress, C. Slobogin, R. K. Otto, D. Mossman, and L. O. Condie. (2017). *Psychological evaluations for the courts: Handbook for mental health professionals and lawyers*. 4th ed. New York: Guilford.
85. Newburn T. (2007) *Criminology: 1*, VILLAN, Publishing
86. Heilbrun, K. 2001. *Principles of forensic mental health assessment*. New York: Springer US.
87. Heilbrun, K., T. Grisso, and A. Goldstein. 2008. *Foundations of forensic mental health assessment*. New York: Oxford Univ. Press.
88. Huss, M. T. 2013. *Forensic psychology: Research, clinical practice, and applications*. 2d ed. Hoboken, NJ: Wiley.
89. O'Brien M, Majid Yar (2008) *Criminology: The Key Concepts*, London, Routledge.
90. Otto, R. K., and I. B. Weiner, eds. 2012. *Handbook of psychology*. Vol. 11, *Forensic psychology*. 2d ed. Hoboken, NJ: Wiley.
91. Packer, I. K., and T. Grisso. 2011. *Specialty competencies in forensic psychology*. New York: Oxford Univ. Press.
92. Rosenfeld, B., & Penrod, S. D. (Eds.). (2011). *Research methods in forensic psychology*. Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons Inc.
93. Weiner, I. B., and R. K. Otto. 2013. *The handbook of forensic psychology*. 4th ed. Hoboken, NJ: Wiley.